

PIÁRFUTÁR

A Dugonics András Piarista Gimnázium Lapja

2003. április I. évfolyam 3. szám

Albrecht Dürer: Krisztus és az emmauszi tanítványok

Pierre Emmanuel

Cibus Viatorum

Mellénk került Emmausz felé
Menet az út felén
Hol Kleofás meg én
Lehajtott fejfel lépegettünk
S nem volt még fölnézni se kedvünk
Ahogy hozzánk csatlakozott
Mit beszéltek oly szomorún
Egyedül csak te nem tudod
Hogy Krisztus keresztre jutott
Három nap földben volt a teste
De most már nincsen ott
Ó ti balgatagok
Szívetek mily konok
Izajás nem megmondta-e
Mennyit kell elszenvednie
Hogy dicsőségbe bemenjen
Hallva mit mond nekünk
Repesett a szívünk
Előttünk próféták repültek

Fordította: Rónay György

Tavaszi bezsongás

Bizony, már le sem tagadhatjuk: itt a tavasz, a szerelmek, a boldogság évszaka; a végtelennek tűnő tél komor faágai ismét rügyeket hajtanak. Mi más is lenne áprilisi számunk központi témája, mint az öröm? Hiszen nemrég ünnepeltük Jézus feltámadását, a húsvétot, ami az egyházi év csúcspontja, minden keresztény számára a leg-örömtelibb időszak.

De – hogy egy sokkal inkább profán örömforrást is említsünk – közeleg a nyári szünet, amit együtt vár tanár, s diák. Egy átlagos osztálynak már kevesebb, mint harminc tanítási napja van hátra, hogy az érettségiző évfolyamról ne is szölgünk. Vége a télnek, a jegesmedvék vonulnak északra, itt a jó idő, s a tavaszi fáradtság is lassan tovatűnik. Így hát mi is a jókedvről tudósítunk.

A Piár Futár mostani számában helyet kapnak iskolánk diákjainak áprilisi tréfái, s a húsvéti szünetben hozánk érkező finn vendégkórus látogatásáról is találunk beszámolót.

Jövő év augusztusában lesz száz éve, hogy megszületett Alsóvároson a *legszőgedibb szögedi*, Bálint Sándor, akinek jelenleg folyik boldoggá avatási eljárása. „Szegednek Juhász Gyula óta legnagyobb szülöttje” – ahogy Péter László professzor említi – iskolánk diákja volt.

Nemrégiben avatták boldoggá Batthyány-Strattmann Lászlót, a szegények orvosát, ami szintén nagy megtisztelés és öröm minden hívő, s nem hívő magyarnak.

A piarista káptalan örömteli döntései is köztudottak lesznek már iskolaújságunk megjelenésekor.

Megszokott rovataink keretein belül ismét a diákevekről faggatunk egy szegedi piarista öregdiákot, és ismét megismerkedhetünk egy olimpikonnal, aki iskolánkban végzett. Különlegessége, hogy a művészetek versenyében szerzett elismerést.

Remélem, Kedves Olvasó, a tavaszi örületben ismét megtisztelsz minket figyelmeddel: nem hiszem, hogy megbánod. Örömmel készítettük, örömmel vedd hát kezvedbe a lapot! Kellemes olvasást, jó szórakozást!

Vincze Máté
főszerkesztő

P i Á r a d a t

Piarista káptalan

A SzePiPress jelenti

ADugonics András Piarista Gimnázium végzős diákjainak ballagási ünnepe 2003. május 10-én, 9.30 órakor lesz. A vendégek 9.00 órától kereshetik virágjaikkal a ballagókat.

***

Az írásbeli érettségi vizsgák kezdőnapja 2003. május 12. (hétfő) A közös írásbeli érettségi-felvételi vizsgák ideje: 2003. május 19-20-21. A szóbeli vizsgák 2003. június 13-14-én, és június 16-17-én lesznek megtartva.

A számítástechnikai szoftverüzemeltetői szakképzésben résztvevő 13. évfolyamos diákok vizsgaidőpontjai: május 26. (írásbeli), június 2. (gyakorlati-szóbeli).

A megmérettetésekhez sok sikert kívánnak a Piár Futár készítői, iskolánk oktatói és dolgozói. Csak okosan!

***

Idén is részt vettünk a Karolina Gimnázium majálisán április 26-án. Az egész napos rendezvény is kiváló alkalom volt, hogy erősítsük régi jó kapcsolatunkat testvériskolánkkal.

***

Általános és középiskolás kórusok *Ének-lő Ifjúság* című versenyének adott helyet iskolánk április 29-én. A legjobban szereplő kórusok galahangversenye május 7-én 17.00 órakor kezdődik gimnáziumunk Dísztermében. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

***

Közösen vettek részt iskolánk diákjai és tanárai április 30-án a *Bánk bán* című operafilm vetítésén. A filmet a világhírű, Oscar-díjas operatőr – a szegedi piarista gimnázium öregdiákja – Zsigmond Vilmos fényképezte.

***

Május 16-án, 16.00 órától a szokott rendben tartják iskolánk tanárai következő fogadóóráikat. Előzetes időpont-egyeztetés a gimnázium titkárságán a 549-091 telefonszámon.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy iskolánk biológia-szertáranak madárpókja – László tanár úr kedvence – tragikus hirtelenséggel elhunyt. Halálát a saját táplálékát képező pajzrok okozták, melyek gonosz módon három lábát lerágták és így pusztulását idézték elő. László tanár urat lesújtotta e tragédia, hiszen e derék pókot már három éve nevelte. Fájdalmában bosszút esküdött, megfogadta, hogy a féréggé aljasult lábevő lárvákat tenyérnyi pókokkal fogja feleltetni. Reméljük, a tanár úr töltszi magát e csapáson és vigasztalódik a hazai pókfauna szertári és tánteremi sarkokban fellelhető tagjaival.

A gyászoló

Aszerteszrendek történetében sokféle formája alakult ki a rendek irányításának. Korunkra ez annyiban egyszerűsödött, hogy manapság minden rendben a rendtagok közössége valamilyen formában beleszólhat rendjének irányításába. A legtöbb rend esetében a struktúra nagyon hasonlít a demokratikus országok rendszeréhez. A piarista rend szervezete viszonylag egyszerű. Vannak a rendházak: a helyi közösségek (esetünkben pl. a szegedi rendház áll öt tagból), ahol él egy adott szerzetes. A rendházak egy adott területen rendtartományokba, más néven provinciákba szerveződnek. Ezek általában megfelelnek egy országnak, de előfordul, hogy egy országon belül több provincia is van, ha olyan nagy az ország, vagy olyan sok ott a rendtag. A provinciák összessége alkotja a rendet. A rend minden egyes szintjén időnként (helyi és tartományi szinten négyévente, egyetemes szinten hatévente) felülvizsgálják a rend működését. Ezt a felülvizsgálati gyűlést nevezzük káptalannak. Helyi szinten ez nagyon egyszerű, összegyűlnek a ház tagjai, és megbeszélik az előző négy évet, meg-

tervezgetik a következő négy évet. Tartományi szinten már nem ilyen egyszerű a helyzet, mert a provincia káptalanán nem mindenki vesz részt, csak küldöttek (különben túl sokan lennének, s nem tudnának dolgozni), és itt nem csak a múltról és jövőről van szó, hanem megválasztják a provincia főnökét is. A tartományfőnök aztán kinevezi a házfőnököket, eldönti, melyik szerzetes hol, melyik iskolában dolgozzon, sőt még a piarista iskolák létesítéséről vagy bezárásáról is ő dönt, szóval mindenről. Idén április 21. és 27. között ülésezik a magyar provincia káptalana, júliusban pedig a rend egyetemes káptalana is összeül Rómában. Reméljük, a káptalanok csupa bölcs döntésekkel tovább javítják a piarista diákok amúgy is véghetetlen jókedvét!

Szilvási László Sch. P.

Lapzártakor érkezett: az elkövetkezendő négy évre a Magyar Piarista Rendtartomány provinciálisává iskolánk igazgatóját, Urbán József tanár urat választotta a káptalan. Gratulálunk neki, Isten áldását kérjük további munkájára! (Részletek a következő számunkban – A szerk.)

Szavalo-verseny

Hagyományos versmondóversenyünket mindig a költészet napjának (április 11.) alkalmából tartjuk; ha nem sikerül a napján, a legközelebbi alkalmas napon rendezzük meg; idén ez a nap április 10. volt.

Az utóbbi évek legszínvonalasabb versenye volt az idejé, a versenyzők mindegyike jól megválasztott verssel indult, és azt értelmesen, érthetően adta elő. Példamutató, hogy a mai világban vannak emberek, nem is akárcik – diákok! -, akik hajlandók csendes elmorfondírozni egy-egy vers fölött: hogyan is értsem, miként hangsúlyozzam?

9. b-ből: Dobó Róbert, Bársony András, Várkonyi Tibor; 10. a-ból: Bara László, Kiss Gábor, Szécsi Rajmund; 11. b-ből: Harnos Vince, Hegyközi Péter; 11. c-ből: Újhelyi Zsigmond, Vörös Attila; 12. a-ból: Balogh Bálint, Király András.

A zsűri tagjai Angyal, Károlyi, Zsova tanár urak voltak, elnöke pedig Sándor János rendező, iskolánk jeles barátja.

A verseny végeredménye: I. hely: Király András 67 pont, II. hely: Balogh Bálint 66 pont, III. hely: Harnos Vince 63

pont, Hegyközi Péter 63 pont. Gratulálunk minden indulónak! És köszönjük a hálás és értő közönség lelkes figyelmét!

akeia

Fedezzük fel Szegedet!

Az ifjú helytörténészek levelező csapatversenyének döntőjét május 22-én, 14.00 órakor iskolánk Dísztermében rendezzük meg. Szeged napjához kapcsolódva ezzel egyidőben helytörténeti hagyományörző beszélgetést szervezünk pedagógusok számára. Előadó: Tandí Lajos, a Szeged c. folyóirat szerkesztője. Téma: Szeged kulturális kincsei a XX. század végén. Ösbemutatóra is sor kerül: Tinódi Lantos Sebestyén *Szegedi veszedelem* című históriás énekét adja elő Fábri Géza tanár úr.

Kiváló földrajzosok

ATeleki Pál Országos Földrajz Verseny megyei döntőjén Dávid Ferenc (8. a) I., Varga Gábor (8. a) IV., Kaszap Ármin (7. a) VI., Balogh István (7. a) IX., Fű Péter (7. a) XI. helyezést ért el. Dávid ezzel az eredménnyel bejutott az országos döntőbe. Gratulálunk a sikeres szereplésekhez!

Diákszemmel

A szavalóversenyről

Április tizedikén, a költészet napján iskolánkban megrendezésre került az évente hatalmas sikert arató szavalóverseny. Ezúttal is külön csoportot alkottak a 7., 8., és a 9.-esek, valamint a 10., 11. és 12. osztályosok. Minden versenyzőnek két verset kellett elszavalnia: egy szabadon választott verset a XX. század, vagy napjaink magyar költészetéből, egyet pedig a csoportja számára megadott hat vers közül, amelyek a fiatalabbik korcsoport számára a következők voltak: Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Arany János: A tudós macskája, Családi kör, Petőfi Sándor: Szeget szeggel, Csokonai Vitéz Mihály: Zsugori uram. Az idősebb korcsoport számára pedig: Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Csokonai Vitéz Mihály: Szerelmedal a csikóbőrös kulacsból, Radnóti Miklós: Nem tudhatom..., Pilinszky János: Apokrif, Márai Sándor: Halotti beszéd.

A négytagú zsűri elnöke Sándor János rendező volt. Iskolánkból tizenkét diák készült fel gondosan a várt versenyre: Kiss Gábor, Újhegy Zsigmond, Hegyközi Péter, Balogh Bálint, Harnos Vince, Király András, Bara László, Várkonyi Attila, Dobó Róbert, Vörös Attila, Bárony András és Szécsi Rajmund. Már a zsűri döntésének kihirdetése előtt bármelyik néző számára kétségtelen lehetett, hogy az első helyre Király András a legérdemesebb. Bámulatatos tehetségre, elszántságra, magaviseletre és komoly előkészületekre utal az a teljesítmény, amivel szinte ámulatba ejtette a közönséget. Természetesen ő kapta a legnagyobb tapsot és az első díjat, egy könyvet is. A második helyezést Balogh Bálintot illette, aki iskolánk '48-as megemlékezésén is nagy sikert aratott szavalásával. A harmadik hely körül szoros verseny alakult ki Hegyközi Péter és Harnos Vince közt.

Nem volt hiány humorban az este folyamán. Nagy derűltséggel adott okot (a diákok között – A szerk.), mikor Vörös Attila szabadon választott versében nem egyszer hangoztatta, hogy „gyöker vagyok magam is”. Az eredményhirdetés előtt a zsűri elnöke külön-külön minden versenyzőnek elmondta észrevételét és felhívta figyelmüket hibáikra, amelyekre máskor jobban kell ügyelniük. Sajnos jövőre meg kell válnunk első és második helyezettinktől, mivel ők akkorra már túl lesznek az érettségien. A következő évben nehéz dolguk lesz a versenyzőknek, ha nélkülük is fenn akarják tartani az idei év színvonalát.

Fodor Antal 10. a

A ballagásról

Az előző szám szerkesztői üzenete kifejtette a Piár Futár célját, többek között megemlítve azt, hogy az újság egy független fórum kíván lenni. Fórum, melyben egymással ütköző vélemények is helyet kaphatnak, s az olvasók kifejezhetik véleményüket az újsággal, az iskola eseményeivel kapcsolatban.

Most élek evvel a lehetőséggel, és elmondanám véleményemet a közelgő ballagási ünnepségről és az előző évek tapasztalatairól. Mindenki számára köztudott, hogy iskolánk fiúgimnázium, és az is, hogy a városban van egy hasonló egyházi iskola, lányok részére: a Karolina Gimnázium. A két iskola évek óta jó viszonyban van egymással, sokszor hallottam már, hogy „testvériskoláknak” nevezik őket, vagy, hogy az egyik a másiknak a „párja”. Nos, azt hiszem, van valami valóságalapja ezeknek az aforizmáknak, hiszen a Karolinából sok fiú jön gimnáziumunkba, a lányok pedig jöszörellel maradnak, de az ismeretség, a barátságok megmaradnak. Mindkét iskola egyházi, és hasonló szellemben neveli diákjait. Szinte már hagyománnyá vált, hogy testvérostályi kapcsolatok alakulnak a két iskola között (persze van kivétel: Kecskeméti Piár, Gödi Piár, Svetits). Rendszeresek a közös programok: majális, táncbázis, buli, és nem utolsósorban a szalagavatás. De voltak már közös kirándulások is, és közös Te Deum, Veni Sancte is. A piarista atyák misézni járnak a Karolinába, a tanárok is sokan ismerik egymást, és sok olyan család van, akiknek lányai a Karolinába, fiai a Piárba járnak.

Egyvalamit azonban sohasem sikerült még összehangolni: a ballagást. Mindkét iskola ballagása ugyanabban az időpontban van. A legegyszerűbb válasz erre, hogy „minden iskolában ebben az időpontban van a ballagás”. Igen ám, csak hogy mi két együttműködő iskola vagyunk, és egyáltalán nem kötelező akkor tartanunk az ünnepséget, amikor mások. Sokan vannak, akiknek barátjuk, rokonuk, kedvesük ballag a másik iskolában. Féltreértés ne essék, mindenkit elengedtek, ha elkéredzkedett, de mi van akkor, ha az illető véletlenül éppen szintén ballag. A ballagás – tagadhatatlanul – egyik legnagyobb és sokak számára egyik legszebb esemény az életben. Vannak, akik éppen ezért szeretnének hozzátartozójuk ballagásán is részt venni, de sajnos ez lehetetlen. És gondoljunk bele: mit csinál az a család, akinek lánya és fia is ballag, az említett két iskolában? Kettéválik a család: egyik fele ide, másik oda?

Nem közös ballagást szorgalmazok, hisz ez értelmetlen, hanem azt, hogy a két iskola működjön együtt és szervezze úgy az ünnepséget, hogy a kettő ne fedje/felelje egymást. Ha idén már nem kerülhet erre sor (számomra ez derült ki), legalább ezután legyen így!

Király András 12. a

Szííívás!

Szívás, szívatás, szivattyú. Egytől egyig olyan szöveg kifejezések, amelyeket előszeretettel használunk a rászédés tényének kijelentésére, s a szavak közé bizony egy kis káröröm is vegyül, persze csak egészséges mértékben. Különösen izgalmas ez, ha az áldozat egy tanár, s az elkövetők diákok. Pláne, ha az egész ügy egy olyan napon történik, amikor a tréfa áldozatául kiszemelt tanár is elnézőbb, mint például a bolondok napján, április elsején.

„Rosszabb dolgok is vannak a halálnál: aki valaha is együtt töltött egy estét egy biztosítási ügynökkel, tudja, hogy mire gondolok.” – mondta Woody Allen. Bizony rémálma mindannyiunknak van. Egyesek biztosítástól álmodnak, mások meg esetleg attól nem képesek egész este aludni, ha horrorfilmek, vagy ne adj' isten egy-egy dél-amerikai szappanopera jellegzetes kockái, esetleg egy-egy osztályfőnök szerepel álomképei között. Az azonban biztos, hogy a tanárok jelentős része herótot kap még a gondolatától is, hogy úgy szívóbb, alaposan kiröhögik a diákok.

Márpedig iskolánk diákjai április jelés első napján bővelkedtek a kreatív ötletekben, és némely tanerő bizony megfelelő célpontnak találtatt ezen ideák kipróbálására.

Szilvássy tanár úr talán titkon számíthatott valami áprilisi meglepetésre, s valószínűleg megnyugvással vette észre, hogy a 11. b osztály csak a

tanári asztalt cserélte ki egy alig húszcentis kisszékre. Ám ez még csak a bemelegítés volt; a tanári szék lábára rejtélyes módon néhány dió került, s előbb a leülésnél, majd a maradék kettő az óra folyamán, mint két időzített bomba repült széjjel. Nem tartozik az ijedősebb tanárok közé a fent említett, ámde, valljuk be, legtöbbünknek szintén megállt volna a szívverése egy pillanatra, ha mindenféle dolgok törtek volna rípiyára székünk alatt. Azonban a nap folyamán nem csak a kedvelt hittantanának voltak nehéz percei.

Valószínűleg Rác tanár úr sem a 2003. év negyedik hónapjának első napját fogja ezentúl élete legboldogabb napjaként emlegetni, hiszen őt két osztály is áldozatul ejtette. Nyilván ő is alaposan felkészült a pedagógusi pályára annak idején, de, hogy mit tegyen az ember, ha helyettesíteni megy a 12. a-ba és az ajtónyílást újságpapírral beragasztva találja, nem biztos, hogy tanítják az egyetemen. Meg is lepődhetett, hiszen, miután becsukta az ajtót, eltűnt tíz percre, majd – látván, hogy az idő nem oldja meg a gondokat – más segítség után nézett. A papírbarikád mögött kukuló osztályba igazgató úr dugta be a fejét, egy kis darabot kiszakítva az áljatóból. Miután sikerült vizs-zakapcsolni a termet az iskola vérkeringésébe, Rác tanár úr a hátralévő negyed órát kénytelen volt az osztályhoz félig odafordulva eltölteni, hiszen a tanári szék az asztalhoz volt kötözve. A diákok egyébként úgy voltak vele, hogy ha már belekeveredtek, mint süni a rágóba, akkor meglepik osztályfőnöküket is. Tóth Ákos tanár úr Skodájára rejtélyes kezek egy nagy

WC-papír masnit kötöttek.

Azonban ne hagyjuk el az áldozattá vált fizikatanárt, hiszen őt a 11. c osztály is célpontjának tekintette. Dékány és Kohári tanár urakhoz hasonlóan ő is kapott fehérporos borítékot, és elképzelhető, hogy már meg sem lepődött, amikor a diákokat valamiféle – akár paranormálisnak is mondható erő – arra készítette, hogy valahányszor, amikor jó tanítójuk eltűnik a szertartásban, kiugorjanak az ablakon és pár perc múlva az ajtón térjenek vissza. Ugyan a kiugrá-lás célpontjai az eredeti terv szerint Kohári tanár úr idegei lettek volna, de jó szokásával ellentétben, az aznap órán nem ment át sem diavetítőért, sem részben kijavított dolgozatokért, sem egyéb demonstrációs eszközért.

De mielőtt bárki is azt hinné, hogy iskolánk új biológiatestára megúsza, elárulom: az évfolyamtárs a osztály kisegítette a c-t a „Kohári-ugratásban”, és annak bringáját – komoly erőfeszítések árán, az igazi jó osztályközösség szellemét tükrözve – el, vagyis inkább felrakta szem elől, a kerékpártároló feletti tető fái közé, s figyelték a reakciót. A bicaj végül is lekerült, s másnap már minden a rendes (hogy stílusos-sak legyünk!) kerékvágásban folyt.

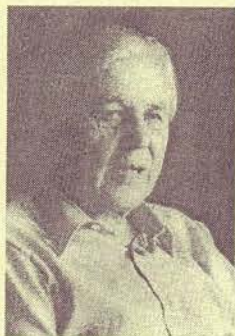
Ez a nap az egész iskola számára felejthetetlené vált. S hogy mit tehet ilyen esetben egy jó humorral megáldott pedagógus? Együtt nevet a diákokkal magán és a kollegáin, mert ez jellemzi a nagy egyéniségeket, s mert a nevetés a legjobb orvosság.

Vincze Máté 11. c

Boldoggá avatás

előtt

Bálint Sándor

Vasas Szent Péter napján, 1904. augusztus 1-jén született Szegeden. Édesapja, Bálint Sándor (1871-1905) és édesanyja, Kónya Anna (1865-1945) paprikatermesztéssel foglalkoztak. Az alsóvárosi templomban keresztelték meg és élete nagy részét is itt töltötte. Többször emlegetett kijelentése is így szólt: „Szögeden két abszolút van: az alsóvárosi templom és a Tisza.” Édesapja tífuszban korán meghalt, így anyja nevelte.

A polgári iskola után a piaristákhoz került, 1922-ben érettségizett. Egyetemre az éppen ekkor Szegedre költöző kolozsvári egyetemre jelentkezett, amit aztán Budapesten fejezett be.

1927-ben. Pedagógusként magyart, történelmet, földrajzot és németet tanított. Emellett fáradhatatlan kutatója volt Szeged és környéke kultúrájának. Diákjai mély tisztelettel és csodálattal emlékeznek vissza rá, hisz kivételes pedagógiai tehetséggel bírt.

1935-ben kötött házasságot Németh Sarolta Magdolnával. Boldogan indult házaseletük, ám gyermekük nem született. Talán a fiatalasszony fokozódó gyermek utáni vágya, az anyaság-érzés hiánya miatt, Sára asszony kérésére, a Szentszék semmisnek nyilvánította házasságukat. A fiatalasszony újra házasodott s megszületett Péter nevű fia. Bálint Sándor, mindennek ellenére, továbbra is – élete végéig – kitartott egyetlen, igaz szerelme mellett s „Pétorkét” is saját fiaként szeretette. Édesanyjának (akit ő „kedvesanyám”-nak szólított) 1945-ben bekövetkezett halála miatt kis időre megtorpant addigi lendületet munkája, majd erőszakkal belekeverték a Mindszenty-ügybe s egy, külföldről hozott, Nagy Imréről szóló könyv miatt is vád alá helyezték. Bálint Sándort azonban tartósan semmi sem tudta megtörni, peres ügyei is tisztázódtak, így megújult erővel kutatta a Szegedhez kapcsolódó kulturális emlékeket. A fiatalossággal is rengeteget foglalkozott. Előadásokat tartott a *Szegedi Fiataloknál*, a *Kalotná*, a *Kalásznál*, a szemináriumokban és a liceumban. A háborúba sok férfitanárt elvitték, így az egyetemen és a főiskolán is három-három tanszéket bíztak rá. 1976-ban Sára asszony is visszatér hozzá. Ez kimondhatatlan boldogsággal tölti el. Felesége azonban súlyos beteg lett: Parkinson-kórban szenved. Ennek ellenére igen nagy szeretettel, alázattal és odaadással ápolta. Sára asszony egyre súlyosabbá váló betegsége következtében 1980 márciusában elhunyt. A sokáig tartó gyötrelmes Bálint Sándort is erősen megviselte. Egy kis időre ugyan visszatért élet- és munkakedve, így nagy művének, a *Szögedi nemzet* című munkájának, harmadik kötetét a *Hagyomány szolgálatában*-t még be tudta fejezni. A halálra való készülődését azonban Hetényi János egyik cikke alapján világosan láthatjuk: „Bálint Sándor Nagykorörsön egy általam ismeretlen papnak tett életgyónást. A pap később megküldte nekem a visszaemlékezésből papírra tett szöveget. Ebben ez áll: <<Mióta Bálint Sándor meggyónt, azóta biztos vagyok, hogy megmaradt valami ebben a bűnös világban az eredeti ártatlanság állapotából. Ahogyan előttem térdelt vagy fél óráig, én szinte nem is tudtam mondani semmit sem. Csak figyeltem egy élet vallomására, amelyből kiderült, hogy igen, lehet élni és szenvedni, nagyon szenvedni, tisztán, ártatlanság, Isten konkrét jelenlétében.>>”

Az életgyónást követő harmadik napon Budapesten járt, mikor, az erősen nagyothalló Bálint Sándor, figyelmetlenségéből egy veszélyes útkanyarban száguldó személygépkocsi elé lépett. Az orvosok nem tudták megmenteni életét: 1980. május 10-én örök nyugalomra hajtotta fejét.

A temetési szertartás az alsóvárosi templomból indult. Ugyanonnan, ahol megkeresztelkedett. A halála előtti évben, 75. születésnapjára a Szentatya II. János Pál pápa is sajátkezü levélben küldte jókívánságait. A levél egyik mondata így szólt: „Apostoli áldásomat küldöm Neked, és mindazoknak, akik szívednek kedvesek.”

Ma már egyre többen fáradoznak Bálint Sándor boldoggá avatásának ügyében is. Bálint Sándor szobrot helyeztek el a Mátyás-téren, a szegedi Pantheonban, valamint emléktáblát avattak szülőházánál.

Bérdi Péter 12. a

után

Batthyány-Strattmann László

Dunakilitiben született 1870. október 28-án. Ősi magyar főnemesi család hatodik gyermeke volt. 1876-ban a család a félelmetes dunai árvíz elől menekülve Köpcsénybe költözött.

12 éves volt, amikor egészen fiatalon, 39 éves korában meghalt az édesanyja, akit nagyon szeretett. Ettől kezdve gyakran mondta: orvos leszek, és ingyen gyógyítom majd a szegény betegeket. Buzgó vallásossága már diák korában megmutatkozott. Kollégiumi előjárói szerint szenvedélyesen tanulmányozta a *Szentírást*, a *Szentek életét* és az egyháztörténelmet. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után néhány év az útkereséssel telt el. Édesapja ugyanis azt akarta, hogy ő kezelje a családi vagyont. Ezért felvételt kért a bécsi egyetem mezőgazdasági szakára. De tanuló kímát, fizikát, filozófiát, irodalmat és zenét is.

Végre 1896-ban teljesült hó vágya, beiratkozhatott a bécsi orvostudományi egyetemre, ahol 1900-ban orvosi diplomát szerzett. Még egyetemi éve alatt 1898. november 10-én házasságot kötött a mélyen vallásos Coreth Mária Terézia grófnővel. Nagyon boldog és harmonikus házasságukat Isten 13 gyermekkel áldotta meg.

1902-ben Köpcsényben 25 ágyas magánkórházat alapított, ahol kezdetben általános orvosként dolgozott. Később sebész, 1906-ban pedig szemész képzést szerzett. Kiváló orvosi szaktudásának és kedves, közvetlen magatartásának a híre mindenfelé elterjedt. Olyan sok beteg keresett nála gyógyulást, hogy a Magyar Államvasutak külön ún. kórházvonatot állított be számukra. Az első világháború idején Köpcsény hadbavonult körorvosa helyett – kórházi munkája mellett – önként vállalta Köpcsény és környéke orvosi ellátását is. Igaz emberségét bizonyítja az is, hogy magánkórházat hadikórházzá alakította át. Amikor látta, hogy egyre több sebesült katona érkezik, kórházát emeletráépítéssel 120 ágyasra bővítette.

1915-ben meghalt nagybátyja, Batthyány-Strattmann Ödön. László örökölte a vagyont és körmendi kastélyát. S.együttal megkapta a hercegi címet és a Strattmann nevet. A trianoni békeszerződés után mivel Köpcsény Ausztriához került, Batthyány-Strattmann László Magyarországra, Körmendre költözött. Itt az ajándékba kapott kastély egyik szárnyában ismét egy kórházat rendezett be elsősorban szembetegek számára.

Testi egészségük mellett törődött betegek lelki egészségével is. A műtétek alkalmával betegeivel együtt imádkozott azért, hogy Isten áldása kísérje munkáját. Gyakran kijelentette: ő csak a műtétet végzi, a gyógyulást Isten adja. Ő csupán eszköz Isten kezében. Búcsúzásakor minden betegének adott egy szentképet és egy füzetet, amelynek ez volt a címe: „Nyisd fel szemeidet, és láss!” Bizott abban, hogy a füzetben található tanítások és jó tanácsok révén betegeinek a lelki gyógyulásához is segítséget tud nyújtani.

1923-ban ünnepelte házasságának 25. évfordulóját. Ebből az alkalomból a pápa a beteggyógyítás terén végzett kiváló munkájáért egy érdemrenddel és dícsérő oklevéllel tüntette ki őt. A kitüntetést Schioppa pápai nuncius adta át az ünnepeltnek, majd utána levelében azt írta a pápának: „A magyarok szentnek tartják Batthyány-Strattmann Lászlót, és én biztosíthatom szentségedet, hogy valóban az is.” Ezt a szolgálatkészségét akarta kifejezni azzal, hogy címerének jelmondatát „Hűséggel és bátorsággal” így módosította: „Hűséggel és szeretettel”.

Isten akaratában megnyugodva fogadta saját szenvedését is. 1929-ben a bécsi Löw-szanatóriumba került. Innen írta Lili leányának: „Meddig hagy még szenvedni a jó Isten, nem tudom. Annyi örömet adott nekem az életben, hogy most, 60 évemmel a nehéz idők is hálásan el kell fogadnom”. Húgának pedig ezt mondta: „Tudod, hogy én nagyon boldog vagyok? Kegyetlenül szenvedek, de szeretem szenvedésemet, és jól esik, hogy Krisztussal viselhetem”. 14 hónapig tartó súlyos, de türelemmel viselt szenvedés után 1931. január 22-én, Bécsben halt meg.

Forrás: Internet (www.katolikus.hu)

Nem halszagú rokonság

Reneteg élmény, jókedv és csodálatos hangkavalkád. Talán így lehet összefoglalni a Finnországból hozzánk érkezett énekkar látogatását. A *Chorus lucundus* – Kari Jantunen karnagy vezetésével – egy héttig volt vendége a szegedi piárnak.

Érkezésük előtt átfutottam jó néhány útikönyvet, élménybeszámolót, így próbáltam adatokat gyűjteni Finnországról és a benne élő lakosságról.

Egyes elmondások alapján Finnország maga a harmónia. Mintha száznyolcvannyolcezer tavának mindegyike egy remekül megtervezett, hatalmas kirakós játék egy-egy eleme volna. Nagyon nehéz akár csak egy olyan fát találni, mely nincs tökéletes szimmetriában a körülötte levőkkel. Ugyanez a harmónia tükröződik az ország lakói, az udvarias, kellően komoly, ugyanakkor életvitelüket tekintve könnyed, mégis hatékony finnek mindennapjaiban is. Ők azok, akik a környezettel kötöttet ősi kapcsolatot mindmáig a természet iránti alázat

és tisztelet jegyében ápolják.

Ilyen dolgokat olvastam a finnekről, de nem tulajdonítottam túl nagy jelentőséget ezeknek a tényszerű írásoknak, mert úgy gondolom minden ember más és más, és nem lehet ráhúzni azt, hogy ő azért ilyen, mert finn.

A könyvek mégis igazat mondtak. Saját magam tapasztaltam, hogyan igazolódt be mindaz, amit olvastam.

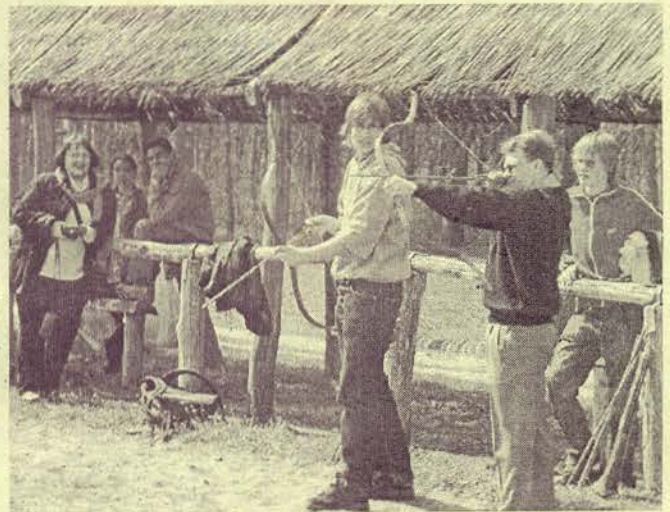
A jó humorérzék, a beszédesség (ami valamikor már folytonos fecsegéssé alakult át), a könnyed életfelfogás és az, hogy könnyen túllépnek gátlásaikon (pozitív értelemben).

A több hétig tartó várakozás és készülődés után, Nagyhét keddjén este fél 10 tájékorán megérkezett az énekkar a piár elé, Turku városából. Hét fiú, tíz lány és három felnőtt kísérő. A fiúk családotknál (*Gonda B., Bara P., Horváth-Zsikó S., Nagy Zs., Oltványi G., Rác II. P., Cseh R.*), a lányok és a kísérők pedig a kollégiumba voltak elszállásolva. Érkezés után megtörtént az *osztzkodás* és mindenki elfoglalta szálláshelyét. Másnap egy eléggé fárasztó, de rendkívül érdekes túrára indultunk kora reggel. A végállomás Pécs volt,

de emellett megnéztük Mohácsot, megkóstoltuk a villányi borokat, majd felfrissültünk Harkány fürdőjében. A következő napon egy városnéző túrát tettünk Pécsen, majd indultunk haza, mivel este a dorozsmai templomban adott koncertet a kórus. A szegedi városnézés se maradhatott el, Terenyi Erika tanárnő vezetésével. Este a rószkei templom nagypénteki szertartásán énekeltek.

Igazán megható volt Kodály *Stabat Mater*-ét hallani tőlük. Csodás hangú fiatalok, legtöbbjük óvodás korától tanult énekelni. Tényleg érdekes volt látni, hogy az alig húszesztendős fiatalok milyen lelkesen dalolnak klasszikus darabokat: *Grieget*, vagy *Lassust*, ugyanakkor a kirándulások alkalmával bizonyították, hogy igen járatosak a rock és a popzene világában is: *Elvis Presleytől* a *Nirvanaig* elég széles repertoárt gitározott végig az egyik fiú, kórústársai vokálözása közepette. Hangjukat a nap huszonnégy órájában csodálhattuk, mivel bárhol és bármikor képesek voltak dalra fakadni.

Az egyik legnagyobb élményt a szombati ópusztaszeri kirándulás jelentette nekik, ahol egy lovasbemutatón láthatták, hogyan is harcoltak honfoglaló eleink, s miért rettegte Európa a magyarok nyilait, miután néhány ezer esztendővel ezelőtt elváltunk finn rokonaink-

tól. Bár a nyelvrokossággal kapcsolatban néhányunknak igen komoly kételyei támadtak, hallván (de nem értvén) a finnek egymás közti beszélgetését.

Aztán persze sokszor emlegettük azt az egyszeri sportriportert is, aki – talán évtizedekkel ezelőtt – így kommentált egy atlétikai versenyt: „*Ó, milyen messzire száll a finn gerelye!*”

Húsvétvasárnap, búcsúzkodás előtt még meglocsoltuk a lányokat, akiknek ez tényleg különlegességnek számított, hisz náluk nem szokás locsolkodni (van viszont nyári mikulásuk!).

„*A magyarországi kirándulást soha nem fogjuk elfelejteni.*” Ez a mondat volt az utolsó, ami a finnek szájából elhangzott, az éppen induló vonat ablakából. Az hiszem az ittlétük számunkra is örök emlék marad.

Cseh Renátó 11. c, Fotó: Király Gellért

Rachel háborúja

A közelmúltban a sajtó nagy figyelmet szentelt egy embertelen gyilkosságra, ami a gázai övezetben történt. Egy 23 éves amerikai lány, Rachel Corry utazott oda, hogy személyes jelenlétével tiltakozzon az ellen a bánásmód ellen, amit Izrael tanúsít az ott élő palesztinokkal szemben. Egy napon izraeli tankok mentek abba a faluba, ahol ő tartózkodott, hogy palesztinok házáit tapossák el. A lány bement egy házba, hogy ezzel megakadályozza annak romba döntését, de a tank ügyet sem vetve rá, átment rajta. A lány azon nyomban életét vesztette. Pár nappal halála előtt a következő sorokat írta édesanyjának a fennálló helyzetéről:

Négy levelet közöl a híres lap, ezek február 7, 20, 27 és 28-án keltek.

(A felkonfot Fodor Antal 10. a írta Van értelme? címmel)

2003. MÁRCIUS 14. THE GUARDIAN

2003. február 7. Üdvözlöt a barátaimnak, a családomnak és másoknak. Két hete vagyok Palesztinában és most nagyon röviden megírom, mit látok. Nagyon nehéz végiggondolnom azt, ami itt történik, amikor levelet küldök haza, az Egyesült Államokba. Nem tudom, hogy az itteni gyerekek éltek-e valaha úgy, hogy nem voltak harcok által ütött lyukak a falakon, hogy nem figyelték őket állandóan a megszálló hadsereg tankjainak a tornyából. Vajon a gyerekek tudják-e, hogy az élet nem mindenütt úgy folyik, mint itt.

Két nappal ezelőtt egy nyolcéves gyereket megölt egy izraeli tank. A gyerekek mormolják nekem a nevét -Ali, vagy mutatják a falra írt nevét. A gyerekek igyekeznek engem arabul tanítani s megkérdik: „Kaif Sharon? Kaif Bush?” és nevetnek, amikor azt mondom: „Bush Majnoon”, „Sharon Majnoon” (Milyen Sharon? Milyen Bush? Bush örült. Sharon örült.) Természetesen az nem pontosan az, amit gondolok, és néha az angolul tudó felnőttek kijavítanak: „Bush mish Majnoon” (Bush egy üzletember). Ma megkíséreltem, hogy azt mondjam: Bush egy eszköz, de nem tudom, hogy helyesen fordítottam-e? Mindenesetre itt a nyolcéves gyerekek jobban értik, miként működik a világhatalom, mint néhány évvel ezelőtt én magam képes lettem volna felfogni azt. Semmiféle olvasmányom, a tanácskozásokon való részvételem, a hallott szavak nem tudtak felkészíteni arra, hogy milyen is itt a való élet. Nem tudjátok elképzelni, ha nem látjátok, tapasztaljátok.

Nekem van pénzem, hogy vizet vegyek magamnak, ha az izraeli hadsereg szétrombolja a kutakat, s nekem természetesen lenne rá lehetőségem, hogy elmenjek innen. A családomból senkit nem lőttek le a kocsi-jában, szülővárosában a főutcájában. Van otthon és megnézhetem a tengert. Ha iskolába vagy dolgozni mentem, viszonylag biztos lehettem abban, hogy nem fog félutamon egy fegyveres katona várni, aki eldöntheti, hogy tovább mehetek-e, hogy mehetek-e dolgozni, vagy hazamehetek-e. Rafahban vagyok, ez egy 140.000 lakosú város, az embereknek mintegy 60%-a menekült, van, aki kétszeresen vagy háromszorosan az. Ma egy egyiptomi katona a határ másik oldaláról szólított meg. „Menjen, menjen! Egy tank közeledik.” Integtettem. „Hogy hívják Önt?” Megzavart a barátságos kíváncsisága. Emlékeztetett arra, hogy a gyerekek kíváncsiak egymásra.

Néhezen jutok itt hírekhez a külvilágból, de hallom, hogy elkerülhetetlen az iraki háború. Aggodalmat kelt „Gaza újra-elfoglalása”. Gazát minden nap különböző mértékben újra és újra elfoglalják Szeretettel üdvözlök, csókolok mindenkit: Rachel

***

2003. február 20. Mama, most az izraeli hadsereg felásta a Gázába vezető utakat és az összes nagyobb ellenőrzési pontot lezárta. Ez azt jelenti, hogy a palesztinok nem jutnak el az egyetemre, hogy a következő negyedre beiratkozzanak. Az emberek nem tudnak dolgozni menni, s van aki nem tud hazajutni. Ha élek előjogaimmal, mint fehér ember, valószínűleg közeledekhetem, de kockáztatom, hogy letartóztatnak és elszállítanak. Rafahban viszonylag biztonságban vagyok, nem tervezem, hogy Északra utazzam. Ha ide jönnek az izraeli katonák, akkor letartóztathatnak. Gáza teljes megszállása sokkal nagyobb tiltakozást váltana ki, mint Sharon béketárgyalások alatti gyilkosságai vagy a földfoglalási stratégiája, az új települések létrehozása. Ez lassan, de biztosan akadályozza meg a palesztin önrendelkezés megvalósulását. Volt egy kis influenzám, de sok nagyon kedves palesztin gondoskodik rólam, finom limonádéval gyógyítottak.

Öllelek Téged, Aput, Dárát és Christ és mindenkit: Rachel

***

2003. február 27. (Az anyjához) Hiányzol nekem. Rosszakat álmodtam tankokról és földgyalukról, amelyek a házunk előtt voltak és mi bent a házban. Az izraeli hadsereg folyamatosan felrobbantja a házakat. Erről a területről vasárnap összereltek mintegy 150 férfit, kivitték őket a településről, ágyúval lövöldöztek a fejük fölé és köréjük, miközben tankok és földgyaluk leromboltak 25 melegházat, amelyek 300 ember létfenntartását szolgálták.

Gondolkoztam azon, amit telefonon mondtál, a palesztin erőszakról, hogy az nem segít a helyzet megoldásában. Két évvel ezelőtt Rafahból 60000 munkás járt dolgozni Izraelbe. Most csak hatszázan mehetnek. Közülük sokan elköltöztek, mivel három ellenőrzési pont van Rafah és Ashkelon között (ez a legközelebbi izraeli város). A 40 perces gépkocsizás helyett ez az út most 12 óráig tart. Rafah minden gazdasági lehetőségét megsemmisítették: a gázai repülőteret szétrombolták, ez teljesen bezárt. Nincs kereskedelmi forgalom Egyiptom felé, nem lehet kijutni a tengerhez sem. Rafahban mintegy 600 házat romboltak le, olyanokét is, akiknek semmi kapcsolatuk vagy közük nem volt az ellenállással. Azt hiszem, Rafah a világ legszegényebb helye. Régen Gázából virágokat szállítottak hajón Európába. Most ez két hétig tart a biztonsági vizsgálatok miatt. Gondolhatod, mit érnének a két hetes vágott virágok az európai piacokon. Ez a piac tehát megszűnt. És akkor jönnek a földgyaluk és kipusztítják az emberek veteményét, főzélékeit a kertekből. Hogy engedheti ezt meg a világ? Ti nem hiszitek el nekem, amiket írok. Az emberek nagy része el szeretne menekülni innen, feladva földjének védelmét. Ez Sharon egyik célja. De az eltávozáshoz izraeli vízum kellene, anyagi lehetőségek, befogadó ország. Ami itt folyik az genocídium. Állandó, folyamatos népiirtás. Elvesztettem hitemet abban, hogy az emberi természet alapvetően jó. Ami történik, annak véget kell vetni. Erre kell, hogy szánjuk az életünket.

Szeretnék táncolni a barátaimmal, de ezt meg kell állítani! Hitetlenséget, rémületet érzek, és kiábrándultságot. Te és apa nem ilyen életet szántatok nekem, amikor a világra hoztatok, nem ezt akartátok. Nem azért jöttem a világra, hogy egy kényelmes életet éljek, minden erőfeszítés nélküli életet, amely nem vesz tudomást arról a népiirtásról, amelynek részese. Ha visszajövök Palesztinából, valószínűleg rémálmaim lesznek, és állandóan vétkesnek fogom érezni magamat azért, hogy nem vagyok itt, s ezt csak több munkával tudom majd levezetni. Életemben ez volt a legjobb dolog, amit tettem, hogy idejöttem. Talán örülsz nekem hangzik, de ha az izraeli katonák felhagynak azzal a rasszista viselkedéssel, hogy fehér embereket nem bántanak, tudjátok, hogy egy öldöklés közepette élek itt, amelyért a kormányom nagymértékben felelős.

Öllelek Téged és Aput, bocsánatot kérek a heves kirohanásomért. Minden rendben, néhány idegen embertől, a szomszédaimtól kapok egy kis borsót, ennem kell és meg kell köszönnöm nekik. Rachel

***

2003 február 28. Köszönöm Anya a válaszodat. Sokat segített nekem, hogy írtál nekem. Miután írtam Neked, mintegy 10 órát töltöttem egy családdal, a frontvonalon, van kábeltévéjük. Házuk két elülső szobája teljesen használhatatlan, mert a lövedékektől kiégett, így az egész család (a szülők a három gyerekekkel) egy szobában alszanak. A padlón aludtam és a fiatalabb lány, Iman megosztotta velem takaróját. Segítettem egy kicsit elkészíteni a fiú angol házi feladatát. Pénteken megnéztünk a tévében egy arabra szinkronizált műsort. Elmentem Nidalhoz és Mansurhoz, találkoztam a sógornőjükkal, aki egy táborból volt náluk látogatóban, s játszottam a kisbabájával. Nidal angolsága napról-napra javul, ő úgy szólít, hogy „Nő-terem”. Ezek az emberek természetüktől fogva kedvesek egymáshoz és hozzám. Ha palesztin barátaimmal vagyok együtt, kicsit kevésbé vagyok rémült. Ámulatba ejt az erejük, hogy képesek megőrizni az emberségüket, csodálom a nevetésüket, a nemeslelkűségüket, hiszen a halál állandóan jelen van. Jobban éreztem magam a mai reggel után. Leírtam, hogy milyen rossz dolgokra vagyunk képesek. Arról is, hogy miként képes az ember megőrizni az emberségét a legszörnyűbb körülmények között is, olyan helyzetben, amilyent korábban sosem láttam.

Az gondolom, hogy a jelszó a méltóság. Azt szeretném, ha találkozhatnál ezekkel az emberekkel. Talán, remélem, egyszer majd megtörténik ez. Rachel

Feltámadt érted!

Halál, hol a te fullánkod? – kérdi Pál. Vele együtt mi keresztények is bizakodva és végérvényesen az Életre mondunk igent. Nemcsak mi, hanem mások se halljanak meg. Szeretnénk túllépni önpusztító világunkon. Nem akarunk háborút. Nem akarunk egymástól való félelmen alapuló békét... A Feltámadottól várunk életet és csak szelíd békéjében bízunk...

***

Isten, amikor a világ teremtésekor teremtő gondolatában kigondolt engem, már akkor, tiszta szeretetből megteremtette a keresztjeimet. És Ő a keresztjeimmel együtt szeret. Ideje, hogy megszeressem én is a keresztjeimet.
(Egy öregdiák)

***

*Nincs már tér, sem idő...
Nappalba tűnik az éjszaka.
Az Élet győzött a halál felett,
Ez a megnyugvás hajnala.
(Simon András: Életed üzenet)*

***

Öregdiák és felesége. Testvért szeretnének kisiuknak. Hat éve várnak rá. A Nagyhéten jártak nálam: Már hat centi! – dicsekedtek...
Nekik biztos nagy élmény volt az idei Húsvét.

***

Megszólított-e a szent három nap liturgiája? Többet jelent-e számodra Jézus haláltusája, mint amiket az akciófilmekben látsz? Sötétségbe engedted-e bevilágítani a feltámadás világosságát? Akarod-e ebben a fényben újakezdeni életedet? Személyesen megérintett-e Jézus életét odaadó barátsága? Hiszed-e most már, hogy senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint aki élet adja barátaiért?

Csak egy szem búza vettetett a földbe,
s egész világot táplál véle Istenünk.
Mint kagylóhéjat, széttiporták őt,
ma ékes gyöngy Egyháza homlokán.

Báránként ölte őt a gyilkos kéz,
de pásztor lett,
keresztje pásztorbot:
elűzte véle ördögök hadát.

Mint gyenge lángot fújták el őt a gyertyatartón,
szent keresztjén,
de sírből kelve fényes Napként lángolt!

Ókeresztény húsvéti himnusz

Feltámadt! Érted?!

Anyák napi ima

Mindenható Istenem!

Köszönöm, hogy olyan édesanyát adtál nekem, aki megtanított engem legelőször is imádkozni. Áldd meg őt, és áldj meg minden édesanyát, akik az anyai méltóságban részesültek, és vállalták mindazokat a fáradságokat, amelyeket értünk túrni és szenvedni kellett!

Óvd meg őket, ahogyan ők óvtak bennünket minden veszélytől. Lemondva minden kényelemről. Add, ó Istenünk, hogy minden

édesanya a Te Szíved szerint nevelje gyermekeit! És áldd meg kérünk, a nagymamákat is, akik nekünk szüleinket felnevelték.

Végül, boldogságos Szűzanyánk, Hozzád fordulunk. Fogadj minden édesanyát anyai palástod alá, segítsd őket, hogy olyan szeretettel gondozzák gyermekeiket, amint Te gondoztad egy-szülött Szent Fiadat. Növeld az édesanyánkban is, bennünk is a hitet, a reményt és a szeretetet; segíts, hogy soha el ne veszítsük ezt.

Taníts meg arra, hogy Istenben bízva boldogok legyünk minden veszélyben, s hogy egykor a fényes égi hazában Veled együtt dicsőíthessük a teljes Szentháromságot. Ámen

Az oldalt összeállította: Szegeő József Sch. P.

Az elhivatottság és az értékrend harmóniája

Beszélgetés Barthel-Rúzsa Zsolttal
a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának elnökévé

Milyen megfontolásból iratkoztál a piaristák szegedi gimnáziumába?

Ennek több oka volt. Egyrészt mindig is elhivatottságot éreztem magamban, hogy behatóbban foglalkozzam a vallással, mindig is érdekelt a hit világa. A gimnázium megválasztásánál persze szerepet játszott a szülői akarat is, hiszen 14 éves korban az ember döntései még csak részben önállóak. Szüleim fontosnak tartották, hogy az ő világnézetüket tükröző iskolában tanuljak, de természetesen kikérték véleményemet, és én örömmel mondtam igent.

Van-e valamilyen kedves, emlékezetes – akár humoros – történeted piarista diákveidből?

Sosem felejttem el..., na de mi is volt...??

Te evangélikus vallásúként jártál a katolikus intézménybe. Hogyan viszonyult az iskola a más vallásúakhoz? Te hogyan viszonyultál a katolikus környezethez?

A keresztény vallások közötti kapcsolat napjainkban már egészen más, mint évszázadokkal ezelőtt. A katolikus és a protestáns egyházak egyaránt támogatják az ökumenizmust, és természetesen semmiféle megkülönböztetéssel nem kellett szembesülnöm a piaristáknál azért, mert evangélikus vagyok. Természetesen az osztálytársaim néha viccelődtek velem, de megbántani sosem akartak, és nem is tették, így ezek a történetek inkább az előző kérdéshez kapcsolódnának.

Jelentős közéleti szerepet is vállalsz, hisz nem régen választottak meg a HÖÖK elnökének. Egy piarista diáknak van ilyen irányú felelőssége is?

Én nagyon fontosnak gondolom, hogy a piaristáknak, de a más egyházi iskolába járó diákoknak sem szabad elfordulni a közélettől, hiszen a huszonegyedik században is nagy szükség van olyan értékrenddel rendelkező emberekre a közéletben, amilyen értékrendre elsősorban egy egyházi iskolában lehet szert tenni. Egy hívő embernek, véleményem szerint, rendelkeznie kell hivatástudattal, egy magasabb erkölcsi értékrenddel, és akár magánéleti, akár közéleti tevékenységét ennek tükrében, ha tetszik, ennek alárendelve kell végrehajtani. Azt már mindenkinek magának kell megtalálnia, hogy Isten milyen területen szán neki szerepet, és fontos, hogy az ember világi elhivatottsága és egyházi értékrendje harmóniában legyenek.

A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája Magyarország legnagyobb civil szervezete, hisz a törvényben lefektetett jogával élve ez az ifjúsági szervezet képviseli a magyarországi egyetemistákat és főiskolásokat, ami kb. 380.000 embert jelent. Ezt a szervezetet vezetni is egyfajta küldetés, és mindenképpen nagy felelősség és komoly feladat. A hitem ebben is sokat segített nekem, hiszen gyakran pont a hitemből meríték erőt a feladatokhoz. Én azt vallom, hogy az erős hit olyan bástyaként tud mögöttünk állni, amiből mindenhez, legyen ez egy mindennapi feladat vagy akár egy országos szintű kérdés megválaszolása, lehet erőt meríteni.

Miben látod a piarista gimnázium küldetését a harmadik évezredben?

A piarista gimnáziumra a harmadik évezredben is nagyon nagy feladat vár. Az egyháznak, és ezzel párhuzamosan minden intéz-

ményének is új, modern kihívásokkal kell szembenézni, és ezekre az egyházi értékrend, a hit, a vallás mentén új, modern válaszokat kell tudni adni. A globalizáció, az információs társadalom soha nem látott, új keletű dolgok, és ha a világ ilyen, az egyházi gimnáziumoknak, mint a vallásos értelmiség alapvető képzési intézményeinek ilyen körülmények között kell naprakész tudást biztosítani. Általában elmondható, hogy a társadalmunkra a soha nem látott világiasság jellemző. Így meg kell találni azokat a csatornákat, ahol a vallás erejét és vonzerejét továbbítani lehet a fiataloknak, a gyerekeknek. Persze mindezt elkezdni nem a gimnáziumok feladata, de megkerülhetetlenül fontos szerepük van benne. Hiszem és remélem, hogy ebben a világban, ahol nagyon sok minden egységesül és személytelenné válik, egyre többen fognak az egyházhoz fordulni, és a hit lesz számukra a válasz azokra a kérdésekre, amik ebben a helyzetben nagyon sokakban felmerülnek.

SzePiPress

Kalazancius műve a nagyvilágban

Piarista iskola Indiában

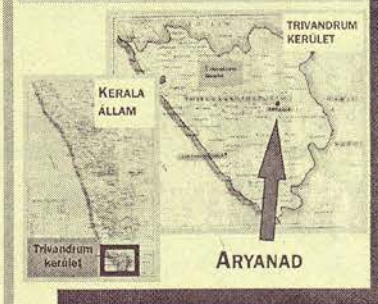
ASHRA
NIKETAN
A remény háza

a Te segítségével

India Trivandrum kerületében található Aryanand. Itt kezdte el az argentin piarista rendtartomány missziója 13-16 éves fiúk számára megépíteni az első piarista iskolát és kollégiumot. 2003 májusának végén költöznek be az első diákok.

Piarista rendtársainktól tudjuk, hogy az ottani építkezések átlagos költsége: 95 Euro, azaz 23 000,- Ft/m². Ez a mi árainknak kevesebb, mint hatoda.

Adományodból ott hatszor annyit lehet tenni, mint nálunk. Ha adsz, akkor az ottani gyerekeknek nem kerül hatszoros erőfeszítésükbe, hogy ugyanannyi eséllyel induljanak az életben, mint Te.

Meddig tartunk?

Bizonyára mindenki fejében feltevődött a kérdés, hogy "meddig tartunk", vagyis hogy mikor és hol ér véget az univerzum.

Aggasztó lehet, hogy azt hisszük, sokat tudunk a világ működéséről, pedig valójában a leglényegesebb dolgokra nem kapunk választ. Az ún. Ősrobbanás óta a világegyetem tágul, méghozzá a közepe felől a széle felé gyorsul a tágulás sebessége. Talán egy lufihoz lehetne hasonlítani. Egy lufihoz, melynek nem tudunk eljutni a széléhez. Oly gyorsan tágul, hogy hiába indulunk el a lehető (általunk ismert) legnagyobb sebességgel, soha nem fogjuk elérni a tágulás sebességét. A térrel együtt tágul az idő. Ha a lufi felszínén lehetnénk, valószínűleg elég rövid idő alatt fölfúvódna. Így azonban, hogy a belsejében vagyunk, több milliárd évig kell várunk.

Einstein megmagyarázta már e jelenséget: ha gyorsabban haladunk, rövidebb ideig észleljük a történeteket, mint az, aki lassabban halad. Ő ezzel kidolgozott egy elméleti időutazást is: ha fénysebességgel megyünk, képesek vagyunk visszafelé haladni az időben. És ha eljutunk a lufi

széléhez, mi történik? Mi van azon túl? Egyáltalán valóban lufiszerű univerzumban élünk? A tudomány itt megáll, és valami másra kell gondolnunk.

Arra, akire a pusztá feltételezéseinken kívül bizonyítékaink is vannak. Méghozzá megcáfolhatatlanok. Például a mozdulatlan mozgató fedőnevű bizonyíték, mely azt mondja ki, hogy minden mozog a világegyetemben, kivéve egyvalami, ami mozdulatlan, mégis mindent mozgat. Vagy az ok-okozat fedőnevű, amely azt közli velünk, hogy mindennek van oka. Mindennek, mindenkinek, minden folyamatnak. Tehát kell lenni egyvalaminek, aminek nincs oka, ő maga viszont oka mindennek. Ez a Valaki az egyetlen, ami közössé tesz minket a világegyetem bármelyik csücskével, anyagával, gázával. Büszkén mondhatjuk, hogy közünk van egymáshoz, mert van valaki, akihez mindannyian tartozunk. A válaszok, a kulcsok minden zárhoz nála vannak. Ha hiszünk benne, nem maradnak kérdéseink.

És talán erre a kérdésre is választ kapunk: „Meddig tartunk?”

Kiss Gábor 10. a

A trance gyilkosai

Öt-hat éve, mikor a trance a virágkorát élte, néhány producer új stílust alkotott euro-trance néven, mely az előbbi *lebutított* változata. És hogy mi kell egy ilyen szám elkészítéséhez: pumpálós dob, gagyí vokál, és még egy annál is száználomra méltóbb „dallam”. No meg a fölpörgés (Budapestparádéééééééé, stb.).

Mára a polcok a lemezboltokban megteltek ezeknek a tucattermékeknek a sokaságával. A készítők jól megszedték magukat, az embereknek meg bejött, legalábbis azoknak, akik nem tudják megemészteni a monoton ütemeket. Ez úgy 12 éves korig jó kifogás is, de utána...

A kisebb klubokban ezek a számok az egész éjszaka zenei anyagát adják a popslágerekkel kiegészülve. Számos pályakezdő lemezlovas választja ezt az irányzatot egyrészt, mert szereti, másrészt pedig azért, mert erre mindig van kereslet, a fiatalok jó része ezt hallgatja. Azonban ahogy telik az idő, már nem fog neki bejönni a stílus, legalábbis a legtöbb esetben. Rájön, hogy nincs semmi az egészben, s az elektronikus zené mélyebb tartományai felé veszi az irányt. Ilyenkor már csak azok maradnak a sláger dj-k táborában,

akik minél több pénzt akarnak bezsebelni, s nem azért mert odavannak ezekért a számokért.

Ez a folyamat nemcsak a lemezlovasokkal megy végbe, hanem a slágerdiszkósokkal is. Többségük előbbutóbb felismeri egyszerűségét, semmitmondását a *diszkópopnak*. Ezután ők is a komolyabb, több tartalommal bíró elektronikus zenei irányzatokért kezdenek lelkesedni, s mindenki elkezd keresni a hozzá legközelebb álló stílust. Ez talán annyiban nehezebb, hogy azok a producerek nincsenek úgy *felszárva*, mint a popstárok, akik közé természetesen a euro-trance dj-k, készítőik is beletartoznak.

Ez a legnagyobb baj, és nem az, hogy a többség ezt a zenét hallgatja. Hiszen valamit hallgatni kell. Mondjuk rádiót, ami nagy szerepet játszik a hallgatók zenei ízlésének kialakításában. És onnan ilyen zene jön, mert a rádiók többsége rágó gumirádió, az aktuális slágereken kívül nem sok mit játszik. Egy azonban biztos: az ilyen számok inkább csak hátráltatják a modern zene fejlődését, ahelyett hogy előrevinnék.

Radvánszky János 10. a

Húsvét 2003

Reggel 6 óra, a vekker hangos pittyegése ébreszti az egész családot. Ma van április 21.-e, hétfő, azaz Húsvét. Nemsokára a konyhából kávéillat szállingózik ki, jelezvén, hogy a család felnőtt tagjai már felkeltek. A gyerekek csak igen nagy nehézségek árán képesek felébredni. „Kifutunk az időből, gyerünk már, felkelni!” mondja az apa. 10 perc múlva a család kisebb tagjai is a konyhában vannak, és mindenki teszi maga dolgát. „Öltözni, gyerünk, gyerünk” hallatszik a nagyszobából, ahol a 2 gyerek próbálja magára húzni ünneplőruháját. Az anya is siet, hisz mindjárt megérkeznek a locsolók és nem találja a tegnapi akciós áron vett csokitójásokat. Hamarosan az asztalka egy szép abrosszal, és mindenféle finomsággal lesz gazdagabb. Az apa a gyerekeket az autóra tuskolja, majd beül a volán mögé. A jó öreg kocsi többszöri unszolásra ugyan, de beindul, és kezdetét veszi a nagy locsolkodás. Az utakon autótömegek vonulnak, a nagy forgalmi dugók az ilyen napokon szeretnek kialakulni. „Mikor érünk már oda?” kérdi az egyik gyerek, amire az apa csak egy fejbiccentéssel válaszol. Ekkora tömegben nem könnyű haladni. Az első állomás nagymamánál lesz, ahova egy kicsit megkésve érkeznek. A szokásos locsolóvers után megkapja mindenki a maga tojásait majd a két gyereknek egy-egy 500-ast ad. Az egyik fiú kicsit erőltetett mosollyal ugyan, de elfogadja az ajándékot. „Tavaly ezrest adott” – jegyzi meg magában gúnyosan. Ezután még körbejárják a többi 10 locsolóhelyet, majd délután 5 órára haza is érnek. Az apa holtfáradtan, és leizzadva száll ki a kocsiból. „Na végre, ennek is vége!” Az anya otthon várja a megfáradt locsolókat. A gyerekek egymással versengve számolják, ki mennyi pénzt gyűjtött össze. A csoki már nem is fontos nekik. Az apa leül a tv elé és nézi a műsorokat, miközben az anya elmosogatja az edényeket. Nekik ennyi volt erre az évre a húsvét.

Hogy miért írtam le ezt a történetet? Könnyű kitalálni. Sajnos jól jellemzi a legtöbb család húsvétját. Vásárlás, hajtás, pénz. Manapság ennyit jelent Krisztus feltámadásának ünnepe? Bizonyítsuk be, hogy nem!

Göré Dániel 9. a

Remekül éneklő ifjúság

Április 29-én gimnáziumunkban rendezték az *Éneklő Ifjúság* elnevezésű kórustalálkozót. Az egész megye területéről érkező énekkarok versenyéről iskolánk énektanárát, templomunk kántorát, férfikarunk karagyát, egyszerűen a szegedi piaristák zenei mindenesét, Lajos István tanár urat kérdeztük. Ezúttal nem a zene nyelvén a zenéről.

Mi is pontosan az *Éneklő Ifjúság* kórusverseny?

Az általános iskolák, a középiskolák és a felsőfokú oktatási intézmények énekkarainak évenkénti fesztiválja. Sajnos ezen a megmérettetésen évről évre kevesebb énekkar vesz részt. Talán ennek az az oka, hogy az intézményekben egyre inkább háttérbe szorul a zenei oktatás. Mi büszkéek vagyunk arra, hogy iskolánk énekkara minden esztendőben egyenletesen magas színvonalú (*a zsűri véleménye - A szerk.*) teljesítménnyel részt vesz ezeken a versenyeken.

Harmadik éve a mi iskolánk ad helyet a hangversenynek. A házigazda szerepe mindig nehéz egy rendezvényen. Jelent ez különösebb megtiszteltetést is?

Természetesen. A helyszín kiválasztásánál mindig szempont az, hogy a megfelelő akusztikai körülmények és a versenyhez szükséges egyéb feltételek (tanterem az énekkaroknak, a kíséretre szükséges zongora) biztosítva legyenek. A Szeged Városi Kórus Egyesület immár harmadik éve ragaszkodik ahhoz, hogy a fesztivált iskolánkban rendezhesse.

Milyen volt az idei találkozó színvonala?

Idén nyolc általános és öt középiskolai kórus vett részt. A színvonalat tükrözik a kiosztott minősítések: négy énekkar kapott arany minősítést (köztük iskolánk énekkara is), három ezüst fokozatot, a többi énekkar dicséret oklevelet. A zsűri a kecskeméti Kodály Intézet tanszékvezető karvezetés tanárától (Vendrei Éva) és szegedi kórusélet két exponens képviselőjéből (Gyüdi Sándor, Delleyné Halama Piroska) állt.

Iskolánk férfikara - és karvezetője - hogyan szerepeltek? Elégedettek lehetünk?

Maximálisan elégedettek lehetünk az elért eredménnyel, mert a körülményekhez képest az énekkar legjobb formájában énekel. A zsűri kiemelte az énekkar arculatához jól megválasztott műsort, a szöveg érthető artikulálását, a csak férfi karnál hallható magas, erőteljes, telt hangzást. Külön kiemelte, a csak nálunk tapasztalható formációt: a férfikórusba hetedikes diákjaink gyermekkorúsát is bekapcsoljuk. Azt a művet, amelyet ebben a felállításban énekelünk (*Gaudete - adventi organum*) beválasztották a május 7-i gálahangversenyre, ahol megyénk legjobb szerepelt kórusai szerepelnek majd.

SzePiPress

Anyák napja

Az anyák tiszteletére az első ünnepeket az ókori Görögországban tartották tavasszal. Az istenek anyjának, Rhea istennőnek adóztak kegyelettel.

A kereszténység elterjedésével előtérbe került az anyaszentegyház tisztelete, az egyházi hatalom, amely az életet adás és megvéd minden ártalomtól. Az idők során az egyházi ünnep összenőtt az anyák napjának megünneplésével. A XVII. században Angliában a nagyböjt negyedik vasárnapján ünnepezték az édesanyákat.

Az USA-ban 1872-ben Julia Ward Howe vetette fel az anyák ünneplésének gondolatát a béke jegyében. A philadelphiai Anna Jarvis nevéhez fűződik az anyák napjának hivatalos ünnepévé tétele. Anna édesanyja a XIX. században hasonlóval próbálkozott: „Mother's Friendship Days” néven kezdeményezett ünnepnap tartását az anyák tiszteletére, valamint a polgárháborús sebek begyógyítására.

Két évvel anyja halála után, 1907-ben, Anna nagyszabású kampányba kezdett Nyugat-Virginiában. Ez lett az első állam 1910-ben, amely hivatalos ünnepévé tette az anyák napját. Egy évvel később már valamennyi állam hivatalos ünnepként ismerte el. 1914-ben az elnök,

Woodrow Wilson az anyák napját hivatalosan nemzeti ünnepévé nyilvánította, amelyet minden évben május második vasárnapján tartanak.

Európában az első világháború után terjedt el. Az amerikai hagyományt Magyarországon a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt honosította meg. Az első megemlékezést 1925-ben szervezték. 1928-ban egy miniszteri rendelet a hivatalos iskolai ünnepélyek közé sorolta az anyák napját. Hazánkban május első vasárnapján ünnepezzük az édesanyákat.

***

A leghatalmasabb

Nem az a leghatalmasabb,
aki ország-világ ura.
Nem az a leghatalmasabb,
aki szelek, tengerek fölött
uralkodik.
Nem az a leghatalmasabb,
akinek a legtöbb öldöklő
fegyvere van,
az sem, akinek legnagyobb
a kincse, gazdagsága,
hanem az a leghatalmasabb,
aki embert szül a világra.

Szakály Dezső

A költészet hatalmáról...

Boci, boci tarka,
Se füle se farka,
Oda megyünk lakni,
Ahol tejet kapni.

Avers szerkezeti egysége két részre tagolható. Az első egységet az első és a második sor alkotja, a másodikat a harmadik és a negyedik sor. Ez már a rímképletből is világosan kiderül: A B B B.

A verset az teszi igazán nagy művé, hogy egyszerre tartalmaz személyes és általános igazságokat. Ezt már a felütésnél érzékelhetjük, a költő kétszer szólítja meg a boci, és ezzel tudja vélünk, hogy valójában nem egy, hanem két bociról van szó. Az egyik boci természetesen a költő, akinek szerelmi bánata van. Feltűnő, hogy az első szerkezeti egységben egyáltalán nem találhatók meg az igék, már ez is a leülepedettség, elhagyatottság érzetét kelti bennünk. De ezt csak fokozzák a két sorban halmozottan előforduló oppozíciók. A két sor már önmagában is oppozíciót alkot: van egy boci, aki tarka, de nincsen se füle se farka. A *füle* szó magas hangrendűsége, a *tarka* szó pedig önmagában alkotja a legerősebb oppozíciót, hiszen egyszerre fehér és fekete. Ennyi ellentét nem lehet véletlen, és nem is utalhat másra, mint a szerelme természetének kettősségére, ami *Catullus* óta minden jelentős szerelmes vers sajátja. Egy embert látunk magunk előtt, aki bár tarka, vagyis a költőiség minden szépségével, rütségével, örömeivel, bánatával fel van ruházva, mégis hiányérzete van. Ez a hiányérzet minden beteljesületlen szerelme sajátja, a kedvese nélküli költő sem érzi teljes embernek magát, és ezt vetíti elének nagyon találóan egy fületlen és farkatlan boci képében.

A második szerkezeti egységben csak fokozódik a magányosság és az üresség érzete. Itt jelenik meg a versben szereplő egyetlen ige, ez viszont annál kéréletlenebbül, visszavonhatatlanabban: *megyünk*. Az egész verset átszövő kettősség itt is megtalálható, hiszen szó van egyszer a költő érzéséről, amik egytől egyig elhagyják a költőt, aki már képtelen arra, hogy

eltartsa őket, és elköltöznek valaki másba, aki még képes táplálni őket, vagy *ahol tejet kapni*, és szó van az egész társadalomról, akiket eddig verseinek tevével itatott a költő, és akik szintén mind elpártoltak tőle, mivel szerelmi bánatában képtelen költeményeivel etetni őket. A másik, az általános érvényű boci maga az élet. Az első szerkezeti egység (*Boci boci tarka / Se füle se farka*) azt jelenti: az élet sokszínű, de nincs semmi értelme. Felmerülhet a kérdés: vajon miért maradt el a *de* kötőszó? Persze tisztában vagyunk azzal, hogy a költői nyelv állandóan tömörségre törekszik, de ebben az esetben másról is szó van. Nem teljesen egyértelmű ugyanis a *de* szó használata. Felfoghatjuk úgy is, hogy itt éppen arról van szó: az élet sokszínű mert nincsen semmi értelme. Hiszen ahogy valami értelmet, célt kapna, máris sokkal egységesebb lenne, sok mindennek lecsökkenne a szerepe, esetleg megsemmisülne. Ez egy újabb kettősség, amit a költő nem old fel, mindenki kedve szerint értelmezheti, de mindenesetre feltár egy olyan lehetőséget, hogy az élet értelme esetleg éppen az élet értelmetlenségében rejlik.

A második szerkezeti egység egyértelműen a fentiekben már említett *megyünk* ige köré csoportosul. Ez a rész (*Oda megyünk lakni / ahol tejet kapni*) természetesen a halálra vonatkozik. Rendkívüli jelentősége van itt a többes szám első személynek, vagyis mi mindannyian *megyünk*, mi mindannyian meghalunk. Pontosan ez az, ami örökérvényűvé teszi a verset, hiszen a halál kérdése mindig foglalkoztatta az embereket, és ameddig lesznek emberek, mindig is foglalkoztatni fogja őket. A vers tehát örök problémát feszeget, és végül is arra jut, a halál az életnél egy nyugodtabb világot biztosít majd: *ahol tejet kapni*, tehát ahol nem kell megféjnie az élet tehenét ahhoz, hogy boldogok lehessünk. Itt tehát közvetve mégiscsak kiderül, mit tart a költő az élet igazi céljának: hogy fáradozva, olykor áldozatokat hozva végül is boldogok legyünk. Ez a vers mondanivalója, örök tanulsága, ami ebbe a játékos formába öntve olyan meggyőzően szakad ki a versből, hogy méltán sorolhatnánk ezt a költeményt a legmaradandóbb művészi alkotások közé.

A szerző ismeretlen

Piarista diákok az olimpiai játékok történetében

Pierre Coubertin báró, az újkori olimpiai játékok atyja, az olimpiai eszme feltámasztója, kezdettől fogva arra törekedett, hogy az olimpiai játékokon a művészetek versengése is műsorba kerüljön az ókori görögök példája nyomán. Ez az igyekezet azonban nehezen talált megértésre. A stockholmi olimpiára 1912-ben irodalmi versenyt is írt ki a rendezőség. A magyar sporttársadalom különösen akkor figyelt fel az olimpiai szellemi tornára, amikor 1924-ben az ismert sportember Hajós Alfréd Lauber Dezsővel közösen a margitszigeti fedett uszoda terveit olimpiai ezüstérméért szerzett építészeti kategóriában, majd 1928-ban az

amszterdami olimpiai játékokon Dr. Mező Ferenc Az olimpiai játékok története című kitűnő munkájával olimpiai győzelmet aratott. 1932-ben Manno Milliades ért el helyezést a Los Angelesi olimpián. Magyarország a berlini 1936-os olimpia szellemi versenyén nem számíthatott arra, hogy különösebb eredményeket érjen el. A nemzetközi versenybíróóság mégis úgy találta, hogy Petri (Pick) Lajos „Futó” című szobrát a versenyzők legjobb pályaművei közé kell sorolnia, s ezért elismerő oklevéllel tüntette ki.

Édesapja Pick Márk a szegedi szalámigyár alapítója. 1894-től járt a piarista gimnáziumba, ahol Várady Károly latin-görög szakos tanár volt az osztályfőnöke. Középiskolai tanulmányai során mind a nyolc év alatt kiváló tanulmányi eredménnyel végezte az évfolyamokat. Felső tagozatosként bekapcsolódott az iskolai önképzőkör rendszeres munkájába. Iskolai énekkarnak, majd zenekarnak alapító tagja. Itt

ismerkedett meg a képzőművészet alapjaival is. Rajztanára Nováky Bertalan festőművész volt.

A piarista gimnázium elvégzése után Budapesten és Berlinben jogi tanulmányokat végzett, majd 1907-ben Telcs Ede tanítványa lett. Első jelentős alkotása Juhász Gyula mellszobra volt 1909-ben. Szeged város közgyűlésének köszönhetően a régi barát és iskolatárs ingyen vállalta szobor megformálását és nagyszabású tervének megalkotását. Sajnos politikai okból nem készülhetett el a köztéri szobor. 1909-től 1922-ig kisebb nagyobb megszakításokkal Brüsszelben élt. 1926. szeptember 1-én avatták fel Dr. Boros József orvosnak, a szegedi kórház 1905-1925-ig volt igazgató főorvosának emléket állító szobrát a Kossuth Lajos sugárút 42. szám előtt. Móra Ferencet ábrázoló mellszobrát ma a Dugonics tér 13. szám alatt lehet látni. Az 1930-ban Korányi Frigyes orvost ábrázoló domborművét a szoborpanteonban helyezték el és avatták fel 1930. október 25-én. 1935-ben készített Huszáremlékműve (Budapest, Bátyasétány) a klasszicizáló emlékműszobrászat egyik legsikerültebb alkotása. Az 1928-as amszterdami olimpián 88 versenyző közül, szobrászat, domborművek és érmek kategóriában helyezetlen maradt. Az 1936-os berlini olimpián 115 versenyző részvétele mellett a szobrászat, veretek kategóriában a „Futó” c. munkájáért dicséret oklevelet kapott.

Meglehetősen nagy érdeklenség kísérte az ötkarikás sportversenyek mellett lebonyolított művészi ágak versengését, ezért a NOB (Nemzetközi Olimpiai Bizottság) 1949. évi határozata értelmében a szellemi olimpiát a soron következő olimpiának a műsorára már nem tűzték ki.

A második világháborút követően Petri Lajos több állami megbízást is kapott közterületen felállítandó szobrokra. 1960-ban a Nemzeti Szalonban munkásságát megőrkítő kiállítást szerveztek. 1963-ban szülővárosában Szegeden a Móra Ferenc Múzeum rendezett emlékkiállítást műveiből.

Sírhelyét a Farkasréti temető 43/2 I-1-67-es parcellájában lehet megtalálni.

Nagy János

Petri Lajos: Futó

Országos megmérettetés

Ebben az évben a gödöllői reptéren rendezték meg az Országos Diákolimpiai futást, amelyen iskolánkból 4 tanuló is részt vett. Kádár Levente, Báló Barnabás a 9.a-ból, míg Varjasi János és Kun Áron a 9.b-ből képviselte gimnáziumunkat. A futócsapatot Varga Viktor tanár úr kísérte. A versenyről el kell mondani, hogy az ország minden részéből érkeztek a jobbnál jobb futók, így diáktársaink igazi kihívással nézhetek szembe. 180 indulóból Kádár Levente 57. lett, majd őt követte a 71. helyen Báló Barnabás, Varjasi János a 79. míg Kun Áron (kisebb balesete miatt) 178. helyezést érte el. Vegyük figyelembe, hogy ezek a helyezések országos viszonylatban értendők. A csapatverseny helyezéseit lapzártánkig nem kaptuk meg. Érdekesképpen: a 4500 m-es távot az első helyezett 13 perc(!) alatt futotta végig.

Góré Dániel 9. a

Kosárlabda házibajnokság - Finálé

Korábban beszámoltunk a kosárlabda házibajnokság pillanatnyi történéseiről, eredményeiről. A versengés, amely azóta véget ért, fordulatokban gazdag volt, mégsem hozott nagy meglepetést. A második körbe a 8. a, a 9. a, a 10. a, a 10. b, a 11. a és a 11. b csapatai kerültek. A tanári csapat bemutatkozása gyengén sikerült. Még Fábrri és Szilvásy tanár urak együttes pontgyártása sem segíthetett rajtuk. Ők tehát hamar búcsúra kényszerültek sok más csapathoz hasonlóan, de reméljük, hogy jövőre újult erővel állnak neki a küzdelmeknek.

A második szakaszban a cél a négyes döntőbe jutás volt. Az elődöntők valóságos rangadóknak bizonyultak, hiszen a 10. a a 10. b-vel, valamint a 11. a a 11. b-vel mérte össze a tudását. A döntőbe a 10. a és

a 11. b csapatai kerültek, míg a harmadik helyért a 10. b és a 11. a csaptak össze. A bajnokság legnagyobb meglepetésének a 11. a szerény teljesítménye bizonyult, hiszen tavaly a döntőig meneteltek. Idén csak a negyedik helyezéssel elégedhettek meg. A házibajnokságot az előző évhez hasonlóan a 11. b nyerte, a második helyezett a 10. a csapata lett és harmadik helyen a 10. b csapata futott be. Gratulálunk!

Márkus Attila 10. b

Májusban: foci

Elkezdődött a kispályás labdarúgó házibajnokság. A versenynaptár a tanári melletti faliújságon található. Információért Zsova tanár úrhoz és a testnevelő tanárokhoz fordulhattok.

Európai Unió

Megválaszoljuk kérdéseit...

- Ausztria:**
- Igaz-e, hogyha csatlakozunk, újra Monarchia lesz?
- Nem, csak a soproni fogorvosok tartoznak majd osztrák fennhatóság alá.
- Belgium:**
- Igaz-e, hogy minden belga pedofil vagy sorozatgyilkos?
- Nem, de semmi más említésre méltó nem történik velük.
- Dánia:**
- Igaz-e, hogy Dánia nagy része legóból épült.
- Nem, de mégis úgy néz ki.
- Finnország:**
- Vannak-e asztalosok is Finnországban, vagy mindenki telefonszerelő?
- Nem, még vannak asztalosok, akik a Nokia szaturnákat gyártják például.
- Franciaország:**
- Igaz-e, hogy a franciák csak franciául hajlandóak beszélni?
- Nem, de abban sincs sok köszönet, ha a többi nyelven beszélnek.
- Görögország:**
- Igaz-e, hogy Görögország fővárosa Last minute?
- Nem, de már fontolgatják Athén átkeresztelését.
- Hollandia:**
- Igaz-e, hogy minden holland drogos vagy piros-lámpás házban dolgozik?
- Nem. 3% tulipánt természet vagy fapapucsot készít.
- Írország:**
- Igaz-e, hogy az egész ország tök zöld?
- Nem. Az ajtók színesek.
- Luxemburg:**
- Létezik-e egyáltalán Luxemburg?
- Létezik, de elfér egy tekerés filmen.
- Nagy-Britannia:**
- Igaz-e, hogy az angolok azért vezetnek a baloldalon, mert állandóan részegek?
- Nem igaz, de csak az okozati összefüggés hiányzik.
- Németország:**
- Igaz-e, hogy Németország egyszer már megvalósította az Európai Uniót?
- Igaz, de népszavazás helyett villámháború volt, és Nagy-Britannia sem csatlakozott.
- Olaszország:**
- Igaz-e, hogy az olaszok elhullott macskát tesznek a pizzába?
- Nem igaz. Ők maguk ölik meg.
- Portugália:**
- Igaz-e, hogy az egyetlen híres portugál is olasz volt?
- Nem igaz. Nem volt híres portugál.
- Spanyolország:**
- Igaz-e, hogy a polgárháború azért húzódtott el olyan sokáig, mert a csapatok minden nap 12-től 5-ig sziesztaztak?
- Nem, viszont a nők nagy többsége bajszos.
- Svédország:**
- Lapra szerelhető-e a Grippen vadászgépek?
- Igen, az Ikea-ban a 12B polcon találsz meg.

Rejtvény

Hérga	Stankovics Párt október	Di	Párisban jantál	Hallat	Abadaz	Becőzet Mórály	Kovács szalmáns
Meglejes		Daróczy					
Belváros al van	Zacka			Híres forduló	leed		
	Meglejes				Járda		
Akt pontot nyerik szereplő szereplő szereplő		Kovács sár angolul	Hír lábellen				Pillangó középen
		Fel könyvű					
Hajlék hullámzó			Elfelejt	Keresztül		Győre sem	
Tapsolós				Jókiván sító		Közvet nővel nyit	
Idős rov			Almáró		Gyémánt		
	Néma pékt	Tel					Dupláza nő név
		ETO széjel			Kavari farsit		
Néma angolul			Genoz		Ártak		Tiloszó
				A 1000 helyez			

E havi rejtvényünkben Herakleitosz egy mondását rejtettük el.

A megfejtéseket május 20-ig a portán elhelyezett szerkesztőségi postaládába kérjük bedobni, vagy a piarfutar@szepi.hu e-mail címre eljuttatni. A helyes megfejtést beküldők között könyvjutalmat sorsolunk ki!

Múlt havi rejtvényünk megfejtése: *Hérakleitosz: Buta ember minden szóra magán kívül van.*
Itt szeretnénk elnézést kérni keresztrejtvényfejtő olvasóinktól. Előző rejtvényünkben hibásan közöltünk néhány meghatározást.

Murphy alapvető törvényei az iskolában

Vita törvény:

Jól jegyezd meg diáktárs: a tanárral vitatkozhatsz, de meggyőzni ügysem tudod. (ld.: Szilvásy tanár úr)

Az iskolai WC-k felszereltségének alaptörvénye:

Ha van WC-lehúzó – szerencséd van.

Ha működik is – még nagyobb szerencséd van.

Ha találtál WC-papírt is – akkor takarodj ki gyorsan a tanári WC-ből!

Szülői/tanári odafigyelés axiómája:

Szüleid/tanáraid bármikor is tartották neked a nemi felvilágosítást, már elkéstek veled!

Közreadja: Fodor Antal 10. a

Mi a szösz?

Négy katona egyetlen menekülési útvonalra egy sötét hídon vezet keresztül. Hátral az el-lenség, előttük a híd. A hídon viszont egy idő-zített bomba van, ami 19 perc múlva fel fog robbanni. A híd keskeny és elég rossz állapot-ban van, ezért egyszerre csak ketten mehetnek át rajta, viszont csak egy elem-lámpájuk van, amit valakinek mindig vissza kell vinnie, hogy a többiek is átjöhessenek a hídon. Az első ka-tona 1 perc, a második 2 perc, a harmadik 3 perc, a negyedik katona (sérülése miatt) 12 perc alatt képes átélni a hídon.
Hogyan menekülhetnek meg mind a négyen?

A megoldásokat a szerkesztőség címére kér-jük eljuttatni május 20-ig. Az első megfejtő köny-vet nyer. Előző feladványunkat Rácz Zoltán (9. a) oldotta meg elsőként. Jutalmát átveheti a gimnázi-um titkárságán

A feladvány Bata Erika gyűjtése

PIÁRFUTÁR

Kiadja a Dugonics András Alapítvány

Számlaszám: 10201006-50043341

Szerkesztőség: 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.

E-mail: piarfutar@szepi.hu

Felelős kiadó

Urbán József Sch. P.

Főszerkesztő

Vincze Máté

Szerkesztő

Mészáros Ferenc

Munkatársak

Fodor Antal, Kiss Gábor, Maróti János Béla,

Náday Zsolt, Valkony Balázs, Zöldi Péter

Korrektúra

Papp Áttila, Tóth Ákos

Terjesztés

Márkus Attila

Nyomdai előkészítés

Fére-Szemes Áron

Nyomás

Friss Nyomda

Megjelenik havonta 500 példányban

SZEPI